

ÎNZESTRARE

Cercetare-dezvoltare pentru proiecte concrete

Aproximativ două milioane patru sute de mii de lei a fost bugetul alocat de MAPN, prin planul sectorial, pentru cercetare-dezvoltare în anul 2015.

Căpitan Bogdan Oproiu
bogdan.oproiu@presamil.ro

Doar ca să ne facem o idee mai bună cu privire la ce înseamnă această sumă, Direction générale de l'armement (echivalentul francez al Departamentului pentru Armamente, DpA) are buget de cercetare-dezvoltare de 700 de milioane de euro. 530.000 de euro vs. 700.000.000 de euro. Cu toate acestea, în armată încă se cercetează și se dezvoltă, cât se poate din fondurile sectoriale și mai mult pe fonduri europene.

Ce s-a făcut anul trecut...

În 2015, planul sectorial de cercetare-dezvoltare (C&D) al MAPN a cuprins 178 de teme cu 122.536 de ore de manoperă și a fost realizat integral. Fondurile la dispoziție, 2.385.000 de lei, au fost utilizate în totalitate. *Avem competențe unice la nivel național pentru anumite domenii: sisteme de armament, chimie, criptare, medicină militară și trebuie să le punem în valoare împreună cu toată infrastructura aflată la dispoziție*, spune generalul-maior Cătălin-Adrian Moraru, locțiitorul șefului DpA. Cercetătorii militari s-au axat pe rezolvarea unor probleme concrete ale forțelor armate, care s-au materializat prin studii-concept, realizare de aplicații software, testare, omologare și evaluare de echipamente militare și realizarea unor demonstratoare tehnologice. Cele mai mari proiecte au fost: demonstratorul tehnic pentru IAR-99 Șoim, realizat în parteneriat cu Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Aerospațială Elie Carafoli; sistemul țintă pentru trageri sol-aer, aer-aer și navă-aer, utilizat în poligonul Capu-Midia; omologarea parașutei standard pentru personal modernizate, PSP-M1; testarea-omologarea elicopterului IAR 330 Puma Naval și realizarea trusei personale de decontaminare imediată, TD, care-și propune schimbarea unui produs aflat în utilizarea armatei din perioada anilor 1980. *Au existat limitări generate de bugetul redus, care nu permite foarte multe, dar, ca o consecință generală, lungeste prea mult timpul necesar*

pentru transformarea unei idei, a unei nevoi urgente, într-un produs aflat în utilizarea luptătorilor, afirmă generalul-maior Moraru. Cu două milioane de lei este imposibil să faci cercetare științifică militară, pentru că e scumpă. Dar i-am rugat și pe colegii mei din zona cercetării să înțeleagă că acest lucru se datorează și timpului lung și așteptărilor neîndeplinite întotdeauna ale beneficiarilor. Dacă lucrezi șapte ani și investești 100.000 de lei pe an, la un moment dat beneficiarul se plictisește, echipamentele devin uzate moral și trebuie să scurtăm această perioadă!

Pentru că de anul trecut s-a deschis posibilitatea finanțării din bani europeni a proiectelor cu utilizare dublă, civilă și militară, cercetătorii de la Agenția de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare, ACTTM, au participat la lansarea a trei astfel de proiecte, ca urmare a solicitării venite de la Agenția Europeană pentru Apărare. UE s-a arătat capabilă să susțină 60 de proiecte, România a trimis șase și au câștigat trei. Pentru fonduri, deși europene, aprobarea o dau tot autoritățile de management naționale. *Proiectele sunt: UDECON - sistem antidrone, monitorizare CBRN și costum de protecție pirotehnic. La toate trei proiectele este substanțială participarea ACTTM, la două dintre ele fiind chiar majoritară. Așteptăm ca aceste proiecte să fie evaluate de Ernst&Young și apoi voi participa la procedura de finanțare*, spune generalul-maior Moraru.

Cercetarea în 2016

În 2016, aceleași fonduri ca anul trecut sunt alocate cercetării științifice în planul sectorial de C&D, așa că felul în care vor fi utilizate va fi, în continuare, dedicat asigurării nevoilor urgente ale beneficiarilor, categoriile de forțe. Și dacă la bani nu se poate face nimic, atunci mai rămâne să lucrezi la eficientizarea muncii... *Ne dorim o alocare mai mare de fonduri pentru cercetare și utilizarea concentrată a acestora pentru proiectele prioritare. Vrem să elaborăm o nouă strategie de C&D a MAPN și să revizuiim instrucțiunile pentru managementul activității de C&D în MAPN, pachet de documente care se află în responsabilitatea DpA, care se*

dorește clar, transparent, pentru eficientizarea activității de cercetare științifică militară, explică locțiitorul șefului DpA.

Printre măsurile avute în vedere se numără și valorificarea mai bună a rezultatelor cercetării, prin reducerea timpului parcurs de la stadiu de produs de cercetare la produs industrializat. Se are în vedere o colaborare mai strânsă cu industria națională de apărare, dar și utilizarea capacităților proprii, din bazele logistice ale MAPN. *Aici avem probleme, la industrializarea rezultatelor cercetării, pentru că nu mai depinde de MAPN. În zona privată mai sunt resurse pentru transformarea proiectelor, de la idee pe hârtie, în produse; în zona de stat trebuie să ne concentrăm pe puține proiecte, pentru că acolo nu sunt resurse în clipa de față. Când nu sunt bani, cei care se ocupă de cercetare o fac din pasiune, iar puținii bani pe care-i primesc îi folosesc la achiziții care să îi ajute să ducă proiectele mai departe. Integrarea cât mai rapidă a resurselor umane și infrastructurii MAPN în proiectele de laser de pe platforma Măgurele, CETAL și ELI, este o altă măsură ce se dorește luată anul acesta, la fel și reținerea tinerilor în sistem. Menținerea și motivarea tinerilor cercetători, ca o condiție absolut necesară pentru continuitatea și dezvoltarea cercetării științifice militare, este prioritară. Am mare încredere în tineri și în potențialul lor creator*, afirmă generalul-maior Moraru.

Cu ce ne înzestram anul acesta?

Desigur, scopul C&D este înzestrarea trupelor cu echipamente cât mai eficiente. Ținta DpA este ca, până în 2027, ponderea echipamentului complet interoperabil NATO să fie cât mai aproape de 100%.

Încercăm să creăm o sinergie între procesele de achiziții, cu implicarea industriei naționale de securitate, și suntem în etapa de evaluare a modalităților de colaborare cu alți parteneri cunoscuți din afară. Nu vrem ca toate cheltuielile implicate de dezvoltare să se regăsească doar în prețul pe produs, plătit de MAPN. O parte o acoperim din cercetare - încercăm cu fondurile europene -, iar pe partea de pregătire a fabricației, prin investiții ale partenerilor externi. Avem în vedere și terțe piețe pentru export și, astfel, încercăm să reducem prețurile pentru MAPN. Urmărim parteneriate pe termen lung, avem în vedere și elementele de interes național, politic internațional, geostrategic, militar. Încercăm să susținem interesele naționale de securitate cu partea economică industrială și să ne rezolvăm și problemele noastre de

echipamente militare. Odată create astfel de parteneriate, pe baza lor poți să dezvolti foarte mult zona economică, spune locțiitorul șefului DpA.

Pentru Forțele Terestre, anul acesta s-a inițiat deja un grup de proiecte care să asigure o mai mare mobilitate trupelor: TBT 8x8, autoturisme de teren blindate și neblindate ușoare, platforme de transport (camioane). *Trebuie să schimbăm această flotă de DAC-uri care e non-euro și va ajunge, în curând, la costuri și limitări majore.. Lucrăm îndeaproape cu CN Romarm, am pregătit împreună o matrice de întrebări și condiții, le-am trimis partenerilor selectați - toți producătorii de renume -, și i-am întrebat dacă vor să coopereze cu noi. Cooperare poate să însemne: relocarea producției, investiții în România, să facem un nou produs românesc, să-și transfere ei know-how-ul și să facă un produs pe care-l au deja. Unii s-au arătat foarte interesați și, după ce vom avea toate răspunsurile, vom vedea pe care dintre proiecte vom lucra în viitor. Lucrăm intens și cu Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri. Important este ca banii să rămână în România, să avem rezolvate capabilitățile cu un produs bun, pe cerințele beneficiarului, securitatea aprovizionării pe termen lung, pe tot ciclul de viață, și să se rezolve și probleme sociale, pentru că dacă facem un import, toți banii pleacă afară și creăm bunăstare pentru alții și mai puțin pentru noi*, spune generalul-maior Moraru.

Forțele Aeriene vor primi anul acesta primele șase avioane multirol, piloții și personalul tehnic sunt la pregătire, se lucrează la infrastructură, dar s-a început și etapa preliminară a procedurii de achiziție pentru o a doua escadrilă de aeronave F-16. *De asemenea, căutăm o soluție pentru apărarea aeriană cu baza la sol, un proiect comun pentru toate categoriile de forțe.*

Pentru Forțele Navale este iminentă pornirea procedurii de achiziție - publicarea în SEAP - pentru etapa a II-a de modernizare a fregatelor. Se urmărește și punerea bazelor unui program substanțial de corvete, care ar putea demara în doi ani. Nu în ultimul rând, se încearcă găsirea unei soluții naționale, cât se poate de repede, pentru programul C4ISTAR. *Programul anual de achiziții publice este pregătit în proporție de 90%, suntem în discuții cu reprezentanții categoriilor de forțe. Cu Forțele Navale și Forțele Aeriene am discutat și am decis, urmează să mai discutăm pentru Forțele Terestre, despre cum dimensionăm bugetul. Beneficiarii au tendința de a încerca să angajeze mai multe programe decât sunt resursele și trebuie să vedem ce soluții sunt la dispoziție*, spune generalul-maior Moraru. ■